

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik mindennap, a hétfői és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Apáczta-utca 3. sz.

A lap szellemi részére vonatkozó közleményeket a szerkesztőség címére kérjük beküldetni.

Egy hasábos petsitor 5 kr. Hirdetés-bélyeg 30 kr.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézhetők.

LAPTULAJDONOS:

A SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DR. PERSZ ADOLF.

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre . . . 6 frt — kr.

Félévre . . . 3 > — >

Negyedévre . . . 1 > 50 >

Egy hónapra — > 60 >

Helyben házhoz hordva:

Egész évre . . . 8 frt — kr.

Félévre . . . 4 > — >

Negyedévre . . . 2 frt — kr.

Egy hónapra — > 80 >

Vidékre postán szállítva:

Egész évre 10 frt — kr.

Félévre . . . 5 > — >

Negyedévre . . . 2 > 50 >

Egy hónapra 1 > — >

Egyes szám ára 4 kr

Győztél, nazarénus!

Írta: Kaas Ivor.

Budapest, május 17.

Csatatéren állók. Három napig ütköztek keresztények és pogányok. A kormány egész seregét kiállította, maga is minden erejét megfeszítette. Még sem győzhetett. Lelkiismeretlenségének egész vakmerőségével támadta Bánffy azokat, kik hitüket és egyházukat védelmezték. Nem szóval támadta és nem a főrendiházban, hanem bántalmazta gyanúsítással és rágalommal a képviselőházban és a királynál, s a közélet minden terén, fenyegetve a pápa követét és a külügyminisztert gorombasággal, hazugsággal, válsággal, delegációkkal, szabadelvű párttal és közjogi ellenzékre átesapással, mind csak azért, hogy megfélemlítse a főrendeket. Oly elnököt ültetett a főrendiház karosszékebe, kinél igazságtalanabb és erőszakosabb elnök ő maga sem tudott lenni a képviselőházban. Vay Béla báró letette a próbát, hogy Tarnóczy mellé iktattassék az ő neve. Nem tartotta meg a törvényt, akárhányszor megsértette a házszabályokat, a szólásszabadságot elnyomta, a kisebbségből többséget csinált és kimondotta önkényesen a határozatot. Így teszik tönkre az alkotmányosságot és a parlamentárizmust a választásoknál és az országgyűlésen. A szabadelvű zsarnokságnak példátlan idejét éltük át két hét óta. És mindezen merényleteknek mi volt eredménye? A kormánynak és politikájának kudarcza. Nap-nap után vereséget szenvedett Bánffy s a szabadelvű párt. Egyik megaláztatásból a másikba bukott a szerencsétlen miniszterelnök. Agliardinak tiszteletet szerzett s magának szégyent. Kálnokynak elégtételt, önmagának csufuságot. A képviselőházban megtépte Ugron. A főrendek előtt meghazudtolta a hercegreprimás. Javaslatai: a vallástalanság megbukott és a zsidóhitre áttérés elvette. Lemondani nem volt bátorsága, szégyenét homlokán hordja.

A vallástalanságról szóló törvényjavaslat úgy kerül vissza a képviselőházhoz, mint ahogy márcziusban leküldetett. A zsidóreczepezióról szóló törvényjavaslat azon módon fogadtatott el, miként a királyhoz intézett püspöki memorandum róla vélekedett, midőn a Wekerle-kormány programja felett először tartott tanácsülést. E törvényjavaslatokhoz a főrendiház nem járult hozzá mult évi szeptemberben, sem ez évi márcziusban, harmadszor sem most május közepén s amiként tervezve voltak, a jövő ősze sem lesz belőlük törvény. Ha ugyan visszakerülnek még a főrendiházba?

Mit csinál velük a szabadelvűpárt és kormány? Csak két ut áll előtte nyitva: vagy a főrendiház szövegezésében elfogadja a képviselőház a vallás szabad gyakorlatát a szabad vallástalanság törvényesítésének kihagyásával és a zsidóvallás egyenjoguságát viszonyosság nélkül, így szentesítés alá terjeszthetik; vagy az intranzigens liberalizmus nem tágit és megegyeszer visszaiktatja a kitörölt szakaszokat, s akkor a harcot folytatjuk. Folytatjuk meggyőződésből és kénytelen-ségből s nem engedjük magunkat megfélemlíteni, hanem készülünk rá egész nyáron, cselekedve mindennap és minden alkalommal, miként kötelességünk parancsolja.

A kilátások nem lesznek kedvezőlenebbek s a szabadelvű párt nem lesz erősebb. Ha eddig azt mondhatták, hogy a vallástalanságért és a zsidó polgárok egyenjoguságáért küzdenek, ezentul nem állíthatják ezt többé, hanem mi keresztények emelt fővel vádolhatjuk őket, hogy ime, harcuk pusztá üldözés az egyház lerombolására, a hitvallás kiirtására és a kereszténység megalázására. Mert csak az foglaltatik a kilökött paragrafusokban. Akik tehát még ezentul is a liberális kormánnyal ellenünk törnek, azok már nem jogokat követelnek, hanem nyílt ellenségei Krisztus Urunknak és az egész ke-

reszténységnek. Fogják-e ezt a háborút folytatni? Akkor ne mondják, hogy békét akarnak. Igenis fogják folytatni és mi fogunk győzni.

Ezt a reményt merítem, mivel a főrendi ellenzékelt láttam. Láttam a püspöki kart nem ingadozni. Láttam Zichy Nándort nemcsak buzgóságában, hanem oly alaposággal, részletekben jártassággal, határozottsággal és hosszútűréssel vezetni az oppozíciót, hogy megbámultam. Láttam Esterházy Miklós Mórictól oly szívóssággal szervezni pártját, és oly vitézül harcolni, mintha minden idege aczélből lenne. Láttam a hű sereget, száznál többet termopilei hősokeket, vagy mondjuk magyarul: Szigetvár védőit. Ez a sereg lehet kisebbség számra, hitre és erőre azonban a pogányok seregénél sokkal több. Ezóta bizom, hogy Magyarország és a keresztény civilizáció meg lesznek mentve.

Nem mondom, hogy gyors sikert várok, azonnal. Ismerem Tiszáékat és a szabadelvű pártot. Azok eltűrik a miniszterek bukását és elviselik a szégyent, ha megtarthatják az uralmat. Kezükben a hatalom és szövetségeseket találnak a felbujtogatott protestánsok között és a zsidóságban. Jól tudom, hogy a korrupció két évtizeden át megvesztegette népünk erkölceit s különösen az értelmiséget vesztegette meg. A nemzetet elgyöngítette a szegénység s az ellenzékelt megbontotta a pártoskodás. A parlamenti ellenzékelt gyöngeségéből meríti a szabadelvű párt erejét. És mégis mozog a föld a liberalizmus rendszerének erőssége alatt s falai omladoznak.

Hunyászkodni Bánffy újra felment a király elibe. Halljuk egyidejűleg lármázni sajtóját, hogy Kálnokynak el kell menni. Keresnek módot, hogy megmaradhassanak abársonyszékekben és találni fognak megoldást. Megígérik, hogy szelidek és engedelmesek lesznek a delegációban, mint báránycák. Ez ígéret fejében Bánffy bocsánatot kaphat s haza jön a kedves hírrel,

Hatóságilag

engedélyezett

Az üzlet lebonyolítása céljából a raktáron levő óriási mennyiségű férfi- és gyermek-ruhák fél árban árusítatnak el.

NEUMANN ADOLF üzletében.

Végeladás.

NAGYVÁRAD, Olasz, Bémer-tér (Poynár-ház.)
(a Magyar király-kávéház mellett.)

NAGYVÁRAD, Olasz, Bémer-tér (Poynár-ház.)
(a Magyar király-kávéház mellett.)

hogy bizik benne a király, s ez neki elég-tétel. S elnapolják a válságot tavaszról őszig, mert Bécsben is ugy akarják, hogy a delegációk csak simán folyjanak le s a hadügyi költségek szavaztassanak meg, azután, ha Magyarország szereli Bánffy-t am szeresse. Nem tartom tehát befejezettnek az akciózt s nyugalomra kilátás nincs. Ámde ki kételkednék benne még, hogy a jelen állapot tarthatatlan.

Juliánus apostata a görög bölcsészetben és a római imperiumban magasabb elvet látott, mint az általa gyűlölt kereszténységben, melyet, mert hitét fel nem adta, azzal vádolt, hogy ellene szegül. A vértanukat nézte forradalmároknak. Ő üldözött, mégis ő panaszkodott. Ép ugy cselekedett a francia encyklopedisták hitetlen bölcsészetének szabadelvű császára, II. József. Ezeknek politikáját követik a magyar liberális kormányok husz év óta mert hiszen a mostani kulturharcnak alapjait régen megvetette Tisza Kálmán, s ez csak folyománya az előzményeknek. És elértek oda immár, ahová II. József halálos ágyán és Juliánus császár, midőn belátván küzdelmeinek sikertelenségét, átkos elkeseredéssel ily vallomásra fakadt: Gyóztél, nazarénus!

Alkotmányos választás.

Két hét óta készülnek a hivatalos körök a zólyomi »alkotmányos« választásra. Praeperálva van bizonyosan minden. A gyetvai »lázongó« asszonyokat már megfékeztek. A megyei pénzügyigazgatót megtették választási elnöknek. Egy zóval minden jel oda mutat, hogy Zólyomban ismétlődni fog — Nyitra. A néppártnak meg lesz a többsége — de képviselő azért Zsilinszky lesz. Ezt kívánja az alkotmányosság és a liberálisizmus, mely nem átálja megfosztani polgárainak százait — egyetlen mandátumért.

Hogy milyen kevésre becsüli a szabadelvű párt az adófizető polgároknak ezt a »legdrágább« kincsét, a választó jogot: szomorú bizonyosságot szolgáltatnak róla az utolsó választások. Csáktornyan 150, az első nyitrai választásoknál 800, a másiknál 368 adófizető vesztette el ezt a drágán szerzett jogot, csak azért, mert nevét nem ugy mondotta, mint azt az irnoknak beírni tetszett, vagy mert azt az életkort mondotta, amelyben most van, nem azt, mely a két év előtt hihetetlen pontatlansággal készített lajstromban áll.

Nem gondolják meg, hogy mily veszedelmes következményei vannak ennek a lelketlen jograblásnak. Nyitran már több polgár akad, aki levonta e galád eljárásból a következtetést és ott az elnök előtt kijelentette, hogy »fizesse hát akkor az adómat is az, aki be van írva!«

Nem csuda. A szabadelvű kormány a nagy hangu szabadelvű ígéretek helyett a legnagyobb szolgátságot hozta a népekre. A nép gazdasági érdekeivel mit sem törődik. Belátja maga is, hogy válságos a gazdasági helyzet. Még ha jó termést ad is az Isten, az sem segít már sokat a magyar gazdán. A korlátlan börze spekuláció lenyomja az árakat, a haszon a börzére megy. A szegény embernek mindegy, akár sok termés van, akár kevés, akár magas a buza ára akár alacsony — a kenyér egyformán drága. Az adó már oly nagy, hogy a féltermés adóba megy. E mellett az államkincstárnak deficizitje van, a katonai terhek 4—5 millióval növekednek, — a kormány pedig ezt még keveselve újabb, felesleges és haszontalan terhet ró a nép nyakába, behozva a milliókba kerülő, megbizhatatlan polgári anyakönyvvezetést.

A katonaság és esendőség védelem helyett támadólag lép fel. Kormányrendeletre megakadályozza a polgárokat abban, hogy alkotmányos jogaikat gyakorolják, hogy az urnához járuljanak.

A szabadelvű párturalom mást nem hagyott meg a polgároknak, mint a választó jogot, — most minden jog és törvény lábbaltiprásával attól is megfosztja őket. Nem csuda, ha ők pedig az adót tagadják meg.

Ujabbon még eklatánsabb módon sértette meg ez a párt és sajtója a polgárok alkotmányos jogát.

A liberális lapok arról értesítik az országot, — hogy a kormány Krajcsik Ferenc országgyűlési képviselőt, ki a parlamentben az oláhfalvai kerületet képviseli, kuriai bírónak fogja kinevezni. És a kormányunk szolgálkú sajtója rettentő cinizizmussal azt írja hozzá, hogy »Krajcsik kerületét átadja Latkóczynak, kárpótlással az elvesztett nyitrai mandátumért.

Hát ennyire jutottunk már, hogy a képviselő urak csakugy átadogatják egymásnak a kerületeket?!

Ennyire respektálják a választók jogát?

Eddig ugy tudtuk, hogy a kerületi választó polgárok maguk jelölnek és választanak. Most már ez a jog is elvesz?

És annak a függetlenségéről híres magyar sajtónak nincs ez ellen szava?

Ehhez csak az fogható, mikor a vásárhelyi munkások nem tudván magukon segíteni, visszautasították a várostól, megyétől és a kormánytól, képviselőjükhöz fordultak pártfogásért. Ez a jeles ur pedig azt felelte nekik, hogy »ő csak a választó polgárokat képviseli, a munkások pedig nem választók.«

Nem csuda, ha az ilyen »képviselő« urak megvetik a legszentebb jogot: — de azután azon se csudálkozzanak, ha a nép még is megsokalja a dolgot és véget vet a jogait lábbal tipró »képviselő« urak és pártok garázdálkodásának.

A politikai helyzet.

Magántudósítások és a sajtó értesítései alapján még mindig csak is azt kell konstatálnunk, hogy a jelenlegi politikai helyzet, a maga összességében, valóságos chaosz. Különböleg pedig legérdekesebb részletek a következőket jellemezhetjük fel.

Legelőször ts a mi azt a liberális kacsát illeti, hogy Agliardi pápai nunczius vissza fog hivatni, erre nézve a dolog ma már ugy áll, hogy a legvérmesebb kormánypárti lapok sem reménylik, sőt alig is emlegetik. A »Pester Lloyd«, mely ezt a hirt, persze csak ugy félreértésből, vagy tévedésből (?) közölte, a mi

A „TISZANTUL“ TÁRCZÁJA.

Nőgyűlölő.

— A »Tiszántul« eredeti tárczája. —

A mult nyáron egy jókedvű nagybácsimnál nyaraltam a felvidék egyik kies Zugában. Ott ismerkedtem meg e kis történet hőisével. Zsiga bácsinak valami távoli rokona lehetett, ugy gondolom, mert mindnyájan a legőszintébb szeretet jeleivel halmozták el.

Mikor legelőször találkoztam vele, így mutatta be magát nekem:

— Regéczy Tivadar nyugalmazott kapitány vagyok — könnyed eleganciával meghajtotta magát s egy szó nélkül hüvösen visszavonult.

Mindjárt tisztában voltam, hogy egy tapasztalt, talán már életunt világi előtt állok, aki életének reá nézve terhes napjait itt a csendes, vadregényes vidéken akarja végig tengeni.

A kapitány ur magas, szikár, de erőteljes termetű volt. Rendkívül markans, férfias vonásai voltak. Dus hajzata már a szürkébe vegyült s arcát föltünő halványság borította, mintha belsejében állandóan valami titkos bu, keserűség rágódott volna. Szemei kifejezésteljesek, de kellemetlenül szurók voltak. Első tekintetre föltünő szép férfiu benyomását tette reám, de az a disharmonia, mely egész lényén végig ömlött fagyasztóan hatott.

Szeretjük, ha emberünk belső világát már külsejéről is leolvashatjuk s mindig önkéntelen bizalmatlanság fog el bennünket, ha oly valaki akad elénk, kinek kedélyvilága rejtély marad előttünk.

Ilyes formát éreztem én is ez ember közelében. Önkénytelenül húzódtam tőle.

Zsiga bácsi, aki, mint észrevettem, kíváncsian figyelte, minő benyomást tesz reám vendége, mosolyogva közeledett hozzám, amint egyedül maradtunk.

— No öcsém, — hogyan tetszik a kapitány ur?

— Sehogysem — felelém röviden — hiszen még nem is beszéltem vele.

— Abból nem is sok részed lesz. Félév óta van nálunk, de nem beszéltem többet vele, mint mással egy félóra alatt. Nagyon mogorva, szófukar ember.

— Rokona a bácsinak?

— Ifjúkori jó barátok voltunk. Megvett a környéken egy pár ezer holdas birtokot s most gazdálkodik. De nálam lakik.

Csodálkozva néztem bátyámra s olyanformát gondoltam magamban, milyen csapás lehet reá nézve, — ily emberrel egy fedél alatt lenni.

Zsiga bácsi, ugy látszik, elértette gondolatomat, mert mindjárt hozzátette:

— Különböleg igen derék ember s aki előtt megnyilatkozik, azt valósággal megnyeri tiszta, becsületes jelleme.

— Csak egy hibája van s óva intelek, ezt a gyöngéjét ne érintsed . . . fanatikus nőgyűlölő.

Elmosolyodtam.

Olvastam és tudok emberekről, kik ostobaságból, vagy divatból nőgyűlölők s vele a világ előtt kérkednek, ámbár bensőleg épen ellenkezőleg éreznek . . . de oly emberről, aki fana-

tismusból nőgyűlölő, olyanról nem hallottam, föltéve, hogy épeszü emberről van szó.

Kezdett a különc ember érdekelni. Szerettem volna tudni élettörténetét,

— Ismeri a bácsi a kapitány ur multját? kérdém feszült kíváncsisággal.

Zsiga bácsi keserűen mosolygott s szórakozottan simitá végig arcát, mintha az előtölő emlékeket akarná fejéből elűzni.

Várakozó pillantással néztem rá.

— Különböleg, ha akarod, elmondhatom neked, amit Régéczy életéből tudok.

. . . Tíz évvel ezelőtt Régéczy fess huszártiszt volt. Általános vélemény szerint ő volt a garnison legdaliásabb alakja. Könnyelmű fiatal ember volt, akinek mindig voltak érdekes kalandjai, de szeretetreméltó modoránál fogva mindenki kedvelte. Csak a családapák haragudtak reá, mert nem volt fiatal leány és asszony a városban, akinek el ne csavarta volna a fejét Hanem tovább nem ment. S épen azért alig várták az apák, mikor fogják áthelyezni.

. . . Csakhamar azonban nagy változáson ment keresztül Régéczy. Ő, ki eddig csak időtöltésből udvarolt a nőknek, komolyan szerelmes lett. Egyszerre megváltozott az egész ember. A szilaj, könnyelmű katonából ábrándozó, szelid ifju lett.

— Imádottja, akit egyszerűen Irmának fogok nevezni. egy hódítóan szép, de nagyon is kaczer leány volt. Nagyon is tudatában volt szépségének.

— Régéczy szerelmi nyilatkozatait gúnyos mosolylyal fogadta s minden alkalommal neveltség tárgyává tette. Valóságos jótörténet üzött vele . .

azután odafenn a legnagyobb visszatetszést keltette, s Bánffyknak ugyan nem használt hanem újabb bonyodalmaknak volt okozója, most a bécsi források (?) szidja, hogy miért informálták őt olyan rosszul (?) Tehát ez a manőver épen nem sikerült, s a leghitelesebb adatok azóta egyhangulag azt bizonyítják, hogy a nunczius állása nemcsak meg nem ingott, de ellenkezőleg megszilárdult.

Továbbá Kálnoky külügyminiszterről most is az a hír kering, s legújabbán állítólag alapos információk meg is erősítik, hogy lemondását újból beadta, s a király ezt el is fogadta volna. De ennek indokául az előbb érintett »P. Ll.«-féle súlyos indiskrecziót emlegetik, melyben Bánffynak valószerűleg nagy része lehetett. Különben is a király legelső sorban a közös budget nyugodt letárgyalására fekteti a fő súlyt, s így a külügyminiszternek, ki a fennebbi újabb dolgok miatt jogosan indignálódhatik, lemondását csakugyan elfogadhatja. Ennyi a nagy garral győzelemnek hirdett esetleges menesztésnek valódi értéke, tehát édes kevés.

Végre a legesekélyebb körülményekkel és előrelátással, egészen biztosra vehető, hogy Bánffy állása, kármilyen formában történjék is a válság ideiglenes megoldása, végképen és teljesen meg van rendítve.

Akinek olyan a természete, hogy ebben még kételkedni szeretne, az tegyen próbát, s például olvassa el a nagyváradi szabadelvű párt hivatalos közlönyének tegnapi távirati értesítését:

»Magántáviratok szerint ő Felseje Bánffy bárónak minden kívánságát hajlandó teljesíteni (?) mi által Bánffy állása megszilárdult (?)

Nem lehetetlen azonban (!) hogy Bánffy diadalra juttatván a szabadelvűséget, esetleg visszavonul (!) nehogy a feudális főurak megboszulandók Agliardi föltétlenül bekövetkezendő csufos visszahívását (kollégánk még a messze multban utazik! Szerk.) és Kálnoky bukását, a szabadelvűségnek állandó és vehemens ellenségei legyenek (!).

A ki ezt a jellemző kuriózumot elolvassa, tovább aligha fog kételkedhetni abban is, hogy a kormány szekerének rudja ugyancsak kifélt állhat — meg azután sok más dologban is.

A megtámadott nyitrai mandátum.

Nyitráról írják, hogy a néppárt egy delegátusa sorba látogatja a nyitrai választókerület helységeit s az annak idején visszautasított

szavazóktól nyilatkozatokat szerez be, a melyeket a választás ellen benyújtandó petícióhoz bizonyítékul kívánnak csatolni. Az illető választók körülbelül 300-an, aláírásuk hitelesítése végett ma egytől, egyig megjelentek egy nyitrai közjegyző előtt. A nyilatkozatokat községenként állítják ki s elmondják az ürügyet, a mely alatt visszautasítottak. A választók nagy része kész ez ügyben még Budapestre is eljönni, ha a közjegyző előtt tett nyilatkozatuknak nem volna eredménye.

Lapszemle.

Budapest. 1895. május 17.

A Magyar Állam »A főrendiház« cím alatt azt írja, hogy két napi vita után a főrendiház elvetette a felekezetiellenes, de elfogadta a zsidóreczepeziót, elvetvén abból a keresztényeknek a zsidó vallásra való áttérhetéséről rendelkező szakaszokat. Ez eredmény várakozását ki nem elégíti.

A Hazánk azt írja, hogy Kálnoky nem azért mond le a külügyminiszterségről, hogy Bánffynak elégtétel legyen adva, hanem azért, mert ilyen kiskorú emberrel eredményes külpolitikát vezetni képtelenség. Sértette ambícióját, hogy egy magyar dilettáns szolnok-dobokai látókörevel a vezetése alatt álló külügyüket állandóan kompromittálja.

A Pesti Napló a kormány fényes győzelmének tartja a Kálnoky lemondását s e feletti örömeiben frázis özőnökben dicsőíti a Bánffy lemondását.

A Nemzeti Ujság azt mondja, hogy a Kálnoky bukása bennünket nem érint mélyen. Nincs okunk szomorkodni, nincs okunk örülni rajta. Tagadhatlan, hogy Kálnoky mint külügyminiszter közel másfél évtizeden keresztül biztosította a monarchia két államának békéjét és nyugalomát s a külpolitika vezetésében nyugodt és óvatos politikát inaurálta.

A Magyarország »Eldöntetlen esata után« cím alatt azt mondja, hogy az egyházpolitikai ütközlet a főrendiházban háromnapos elkeseredett viaskodás után eldöntetlen maradt. Veregetést szenvedett mind a két tábor. A háború ezzel, ugymond, nincs eldöntve. A főrendiház reformján kellett volna kezdeni. De az urak célja nem reform volt, hanem a párturalom megtartásának kitaktikázása. Hogy mi legyen most már a teendő? Feleljenek, ugymond a kérdésre Bánffy ur és Wlassics ur, a nemzet ez idő szerinti vezérei.

A Magyar Hirlap azt írja, hogy a király Kálnoky helyett már ki is nevezte külügyminiszternek Goluchovszky Algenor grófot, volt bukaresti követet s ebből az alkalomból az új miniszter személyiségével foglalkozik, kit magyar ellenes és katolikus érzelmei miatt nem szívesen üdvözöl új állásában.

A Budapesti Hirlap Kálnoky lemondásainak okait tárgyalja, s azt mondja, hogy Kálnoky részint már megunta az állásával járó vesződséget, részint a delegációkat sem akarja heves támadások színhelyévé tenni s végre Bánffynak sem akart teljes elégtételt adni s azért inkább lemondott.

Az **Egyetértés** kemény kritikát mond a távozó Kálnoky felett. Öszinte megnyugvással, sőt igazi örömmel fogadja bukásának híreit. Rászolgált rég idő óta, mert egész külügyminiszteri szereplésének a során arról tett tanúságot, hogy egyáltalán nincsen érzéke Magyarország érdekei iránt, de e mellett számtalanszor behozta azt is, hogy a magyar nemzet alkotmányos törekvései ellen igyekszik érvényesíteni hatalmát és befolyását.

A Pesti Hirlap mig egyrészt sajnálkozik a felett, hogy a zsidó vallás reczepeziójánál a 2-ik §-t kihagyták, másrészt örömet fejez ki, hogy Kálnoky megy s Magyarországnak elégtétel lett adva.

A Nemzet azt mondja, hogy a Kálnoky távozásával némuljanak el még a jogos rekriminációk is. Ne zavarják az elismerés harmoniáját, a melyre egyes, bár súlyos tévedései daczára, méltóképp rászolgált az a férfiú, aki élete erejét és munkássága összeségét saját, legjobb meggyőződése szerint ura és a monarchia érdekei szolgálatának szentelte.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Május 17. —

Ülés kezdete 10 órakor.

Elnök: Szilágyi Dezső.

Jegyzők: Molnár Antal, Schober Ernő, Hévízy János.

A kormány részéről jelen vannak: Dániel Ernő, Lukács László, Josipovich Imre.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után

Elnök bemutatja a főrendiház átiratát a delegációba küldendő tagok megválasztásáról.

Bucsuzáskor úgy tűnt fel, mintha még sáppadtabb, szomorubb lett volna az idegen...

Pár hóval ezelőtt ismét bátyámhoz kellett mennem családi ügyek miatt. S ki írja le megelégetésem, midőn a mogorva idegen helyett egy viruló arcú boldog férjet találtam. Alig tudtam magamhoz jönni az ámulatból. Ebédnél egy nem épen fiatal, de még mindig kecses szépségű hölgy is ült asztalunknál. Egyik megelégetésből a másikba estem. Kérdőleg néztem bácsimra és a kapitányra.

Regéczy jókedvűen szemlélte zavaromat s nagy büszkeséggel mutatott be az ismeretlen nőnek.

— Nőm — így szólt s egy végtelen boldogságtól sugárzó tekintetet vetett a csinos hölgyre.

Bátyám kétértelműen mosolygott.

Alig vártam, hogy egyedül legyek Zsiga bácsival. Magyarázatot fogok tőle kérni.

— No, mit gondolsz? — kérdé tőlem, a mint magunkra maradtunk.

Nem tudtam felelni.

— Hogy kíváncsiságodat mihamarabb kielégítsem... az elrepült madár visszarepült s Regéczy... tárt karokkal fogadta.

Önkéntelenül elkaczagtam magam. Ilyen az élet... komikum — tragikum, vagy megfordítva.

— Már csak pár napig lesznek vendégeim, míg a kastélyt rendbe hozzák s azután újra kezdik az új fészekben a mézes heteket.

Erre már a jó Zsiga bácsi is elkezdett kacagni...
Scipio.

— De ez csak látszat volt. Ha nem is szerettem, mert erre csapodár természeténél fogva képtelen is volt, hízelt neki az általánosan körülrajongott fiatal tiszt hódolata.

— De a démoni szépségű nő hidegen számított. Tudta, hogy Regéczy igen gazdag ember, mi nála fődolog volt, de éppen ezért próbára akarta tenni, vajjon vonzalma nem olyan futólagos-e, mint eddigi kalandjai. Ugy okoskodott, hogy ha Regéczy szerelme állandó lesz, odanyújtja kezét, de másképp nem. Ebből látható, mily ravasz egy kígyó volt e nő. Teljesen a hálójába akarta keríteni az aranyos halat...

— Regéczy pedig kiállotta a próbát. Gyógyíthatatlanul, mondhatni örülten szerelmes volt. Valóságos rabszolgája volt már a gonosz szírének.

— Végre hosszú könyörgés után az ördögi lelkű nő igenlően nyilatkozott. De beleegyezését feltételhez kötötte.

— S képzeld mi volt ez?

Hallgattam, mert egyáltalában nem értettem a kérdést.

— Azt kívánta Regéczytól, hogy bizonyosságul igaz szerelmének, irassa rá vagyonának felét. Meglepetve néztem bátyámra.

— S a balga azt hiszed megtagadta? Ráiratta csaknem egész vagyonát.

Erre már csakugyan nem voltam elkészülve. Szívvel szerettem volna felkacagni.

— A szerelem annyira elvakította, hogy nem látta be az álnok nő gonosz cselét.

Zsiga bácsi itt elhallgatott egy kissé és egy boszus sóhaj tört elő kebléből.

— Pár hónapig Regéczy a föld legboldogabb emberének hitte magát. Alig tudta magát beleélni, hogy ábrándjainak tárgya most már csakugyan az övé. De nem sokáig tartott. A kalandos természetű nő, pénzzé téve mindent, amit csak lehetett, egy szép napon megszökött egy közönséges jongleurral, maga után hagyva ujszülött gyermekét.

— Elgondolhatod mily kétségbeesés fogta el Regéczyt.

Még ezek után is szerette nejét. Eszevesztett szerelmében csak a sors ellen fagyott ki, a mely megirigyelte menyéi boldogságát. Keresett, kutatott, de nem tudott eltűnt nejének nyomába jutni. Végére hosszú hiábavaló kutatás után egészen megtörve ide jött e madárlátta vidékre, s csakis gyermekének élt. De ezt is elragadta a halál. Azt hittem, hogy ezt már nem bírja ki. Egyetlen gyermekének veszte nagyon megviselte, de azért nyugalommal tűrte. Nem érdekli semmi, nem beszél senkivel s éjjelnappal azon aggodom, hogy valamelyik nap véget vet családott életének.

Amint bátyám elbeszélése véget ért, mely lélegzetet vett s meglátszott rajta, hogy megkönnyebbült.

Én meg ott álltam előtte semmitmondó, bamba arcú kifejezéssel, mintha nem érttem volna az egészből semmit. De úgy is volt.

— Nem tudtam megérteni.

Élénk rokonszenvet kezdtem érezni a különöz ember iránt.

Rövid idő mulva hivatalos dolgaim elsölitottak a félreeső faluból.

Dániel Ernő kereskedelemügyi miniszter törvényjavaslatot nyújt be Spanyolországgal való kereskedelmi viszonyaink rendezéséről s több rendbeli vicinális vasút engedélyezésére és kibővítésére vonatkozó törvényjavaslatot, illetőleg jelentést terjeszt be.

Láng Lajos a pénzügyi bizottság előadója bemutatja a bizottság jelentését a kiállítás költségeinek részbeni fedezésére rendezendő sorsjátékról szóló törvényjavaslatra vonatkozólag.

Krajtsik Ferencz a mentelmi bizottság jelentését Pázmány Dénes és képviselőtársainak a nyitrai választás alkalmával történt mentelmi jogaik megsértése tárgyában.

Következik a napirend: A közgazdasági bizottság a védjegyek oltalmáról szóló 1890. évi II. tezik módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényjavaslatra vonatkozó jelentésének tárgyalása.

A ház a Rosenberg Gyula előadása alapján a törvényjavaslatot minden vita nélkül úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadta.

Következik a pénzügyi és közgazdasági bizottságok jelentéseinek tárgyalása, az áruforgalmi statisztikát szabályozó 1881. évi XIII. tez. kiegészítéséről és némely határozmányának módosításáról szóló törvényjavaslatra vonatkozólag.

Rosenberg Gyula előadó a törvényjavaslatot elfogadásra ajánlja.

Mezei Mór úgy van meggyőződve, hogy ezt a törvényt, úgy amint kontemplálva van végrehajtani lehetetlen s azért ezt általánosságban nem fogadja el.

Dániel Ernő röviden felel Mezei Mórnak s aggályait alaptalanoknak mondja.

A ház a törvényjavaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadta.

A hétfői ülés napirendjének megnyitása után

Ülés vége 11 órakor.

NAPTÁR.

— Május 18. —

Szombat. Róm. kath. Erik k. vt. Prot. Erik. Gör. kel. május 6. Jób. Izt. Ijar 24. S. Behar 5.

Nap kei 4 óra 8 p., nyug. délután. Hold kelte 1 óra 30 p., nyug. délután.

Május 20. A számonkérő szék ülése a városnál.

22. Reáliskolai ifjuság majálisa a Szent-László-fürdőben.

24. Az iparos tanonc iskolai bizottság ülése.

25. Diák-majális a Félix-fürdőben.

25. Biharmegyei rendkívüli közgyűlése.

26. Biharmegyei és nagyváradi régészeti és történelmi egyesület közgyűlése d. e. 11 órakor a megyeház kistermében.

26. Biharmegyei és nagyváradi nőegylet évi rendes közgyűlése.

27. Az orvos és gyógyszerész egyesület rendkívüli ülése.

28. A Szent László-nyomda részvt. közgyűlése.

Jun. 4. Középiskolai tanulók kerületi tornaversenye Nagyváradon.

UJDONSÁGOK.

Lapunk egyes számai a következő üzletekben kaphatók:

Kiss Dávid kereskedése Fő-utca,
Sonnenwirth-féle bazárban Fő-utca,
Kádár és Kiss cégnél Kishid-fő,
Kutasi D. papírkereskedésében Uri-utca,
Pauker Dániel papírkereskedésében Kis-placz,
Reich Sándor vegyeskereskedésében Szent-János-utca,
Mezey János fűszerkereskedésében Körös-utca.
Reich Antal kereskedése Nagy-Fürdő-utca.
Ugyanezen helyeken előfizetések is elfogadhatók.

* **A bibornok itthom.** Schlauch Lőrincz bibornok, csütörtök este a gyors vonattal haza érkezett. A csütörtöki főrendiházi gyűlésen még ott volt, részt vett a szavazásban, de mert a gyűlést korán befejezték, mindjárt a délután 2 órakor induló gyorsvonattal jött vissza székhelyére.

* **Kossuth Ferencz és a Kossuth-bankok.** A Kossuth Ferencz nagy-szalontai látogatásáról szóló tudósításokban egyik-másik lap azt írta, hogy néhány szalontai ember bosszúságot szerzett Kossuth Ferencznek, a mennyiben eléje járulván, az általuk őrzött Kossuth-bankoknak folyó pénzre való felváltását kérték. Egy szalontai polgár megmagyarázza, hogyan keletkez-

hetett a valótlan hír. Tudomására jutottunk annak — mondja levelében — hogy szalontai Ignát Lajos a Kossuth Ferencz tiszteletére adott banket vége felé egy tíz forintos Kossuth bankót vett ki a zsebéből s ezt mellette ülő szomszédai, ifj. Sütő Sándor és Kajtor Lászlónak mutogatta, mondván: »Ezt a bankót családunk kegyelettel őrzi. En atyámtól örököltém.« Egyik szomszédja két forintot ígért a bankóért. A másik azonban azt mondta: »Dugd el pajtás, mert valaki még ráfogja, hogy Kossuth Ferenczcel folyó pénzre akartad beváltani.« Ignát Lajos a bankót hirtelen zsebébe dugta és tovább senkinek sem mutogatta. Ignát Lajosnak ez a hazafias kis kérdése valószínűleg a társaságban tovább terjedt s így szájról-szájra járva, változott el olyaténképpen, hogy a Kossuth-bankokról szóló valótlan hír lett belőle.

* **A városi nyugdíjasok és a miniszter.** A belügyminiszter a városi tövényhatósági bizottságának azon határozatát, melyben a már nyugalmazott városi tisztviselők szolgálati idejének 1872. évi január 1-ig visszamenő beszámíthatását mondta ki, nem hagyta jóvá. Azzal indokolja ezt a miniszter, hogy már a jogérvényesen nyugdíjazott városi tisztviselőkre való kiterjesztés mellett semmi jogi alap fent nem forog; másrészt, a rendes nyugdíjon felül oly mérvű kegydíjat élveznek, hogy a jelenleg érvényben levő szabályrendelet szerint járó nyugdíjilletményt felülhaladja.

* **A meggyilkolt Broglie abbéről.** Volt szó már lapunkban Broglie abbé szomorúsorsáról, mely Európaszerte általános érdeklődést keltett. A megboldogultnak nagy befolyása volt a legelőkelőbb társaságokban, a hová születésénél fogva tartozott, de irodalmi nevet is szerzett magának teológiai munkáival, a melyek révén az egyetem katolikus fakultásán tanszéket is kapott. Igazi előkelő férfi volt, gazdag, de megelégedett egy 1800 frankos lakással, mindig ugyanabban a kopott ruhában járt és minden jövedelmét a szegények közt osztotta szét. A múlt évben sokat beszéltek rendkívüli szórakozottságáról. A gyóntatószékben feldöntötte a melegítő szenes serpenyőt s tálárja félig elégett. Lakására küldött, hogy más kabátot hozzanak neki, vén gazdasszonya azonban sirva küldte vissza a hordárt azzal az izennel, hogy csak az az egyetlen kabátja volt urának, a mely elégett. Egy másik lelkész segítette ki e zavarból azzal, hogy kölesön adott neki egy kabátot, mibe Broglie Pál herceg hazamehetett. A St-Germain negyedben egy hétig egyébről sem tudtak ekkor beszélni, mint az abbé mesés szórakozottságáról, a mely beszületére vált volna bármely német professzornak. Barátai igazi csodának mondták, hogy néhányszor ott nem hagyta az oltárt a mise közepén.

* **Egy ismerősünk balesete.** Szilávy József m. kir. honvéd-husár hadnagyot, a gyulai 2-ik honvéd-huszárezredben, egy reá nézve majdnem végzetes baleset érte. Folyó hó 8-án Csabára szándékozott átlóvalogni, de utközben lova megbokrosodott s levetette, s esés közben fején súlyos sérülést szenvedett. Azarra járt fuvarosok teljesen eszméletlen állapotban találták meg s Gyulára szállították be, hol is azonnal orvosi segélyben részesítették, lakásán ápolják. Sérülése bár fellette súlyos, de felgyógyulása remélhető.

* **Kvitt!** A svájciak tudvalevőleg zsarolni szokták az angol turistákat. Egyszer egy angol bement egy svájci patikába és orvosságot kért erős migréjé ellen. A gyógyszerész egy üvegesét tartott az orra elé és így szólt:

— Szolgálja meg és meg van gyógyulva.

Az angol bámulva tapasztalta, hogy fejfájása csakugyan megkönnyebbedett.

— Mivel tartozom? kérdé.

— Ötven frankkal, válaszolja a gyógyszerész.

Az anglus kivész egy 50 frankos bankót, odatartja a gyógyszerész orra elé és azt mondja

— Szolgálja meg és ki van fizetve.

* **A kispapok majálisa.** Sikertült mulatságot rendeztek a váradi papnövelde növendékei a Fácánosban. Kora reggel kimentek a

zöldbe s ott töltötték az egész napot. Dél felé kijöttek az intézet előljárói és tanárai élükön Palotay László prépost-kanonokkal. Ebéd alatt a kispapok dalárdája néhány darabot adott elő, — azután rágyújtott a cigánybanda a jó magyar nótákra s húzta késő estig. A mulatságnak igen szép idő kedvezett, még a várva-várt eső is elmaradt reggelre.

* **Kegyelem Eichingernek.** Alig néhány hete a bécsi esküdtsek kötél általi halálra ítélte Rothzegel dr. gyilkosát. Eichingert, Eichinger védője akkor kegyelemért fordult a királyhoz és Eichinger erősen bizott is ügye jóra fordultában. Reménye megalósult, mert mint Bécsből telegrafáljuk, a király megkegyelmezett a halálra ítélt gyilkosnak, akinek büntetését a törvényszék ennek következtében 20 évi börtönre változtatta át.

* **Áthelyezés és kinevezés.** Baligovich Miklós tartalékos honvéd huszárhadnagy, az osztrák-magyar bank aradi fiokjának hivatalnok Budapestre. Erdmann Géza nagyváradi főnökhelyettes pedig Aradra helyeztetett át.

* **A debreczeni diákkongresszus.** A diákkongresszus tagjai különvonaton Hortobágyra rándultak ki. A diákokat Király Gyula tanácsnok üdvözölte, a mire Martos elnök válaszolt. A diákok azután negyven kocsin bejárták a pusztát egy részét és megnézték a Hortobágyon a gulyákat, méneseket és csikósmutatványokat. Délben bográcsban készült ebédet ettek, a melyet a pásztorok főztek. Délután ugyancsak különvonaton indultak vissza Debreczenbe, a hol az elnököt a város ötfogatu hintáján vitték lakásáig. Este befejezték a tárgyalásokat. Doppler Emil az egyetemek kiterjesztéséről beszélt; Horváth Lipót a kongresszusi szavazatok számarányáról referált. Merkl Adolf indítványára elhatározták, hogy a Martinovicsok emléktáblájára országos gyűlést rendeznek. Ezzel a diákkongresszus zajos éljenzés között véget ért. Este bucsulakoma volt.

* **Minden cseppje aranyat ér.** Hetekig sóvárogunk az eső, a milliókat érő májusi eső után. Egyszer-másszor be is borult az ég, de csak portverő nagy cseppek hulltak le a földre és a borongó fellegek elszálltak újra messze, messze. Tegnap gazdák és nem gazdák nagy öröme csendes meleg eső öntözte meg a vidéket. Teljesen beborult az ég és egész egy napon át szállott alá az áldás. A szomszjas föld möhön itta magába az éltető nedvet és a növényzet, az elitkadtt növényzet életre kelt. Meg ne álljon, essék vagy négy napig esendesen, szaporán: ezt variálták tegnap mindenütt. A szárazságból eredt üzleti pangást és drágaságot éreztük már mi városiak is, akik, valljuk meg az igazat, a falvak után élünk . . .

* **Dr. Grósz Albert** elnök lapunk utján tudatja, hogy Nagyvárad-város közezeszségügyi bizottsága május 19. napján délelőtt 11 órakor ülést tart, melyre a bizottsági tagokat meghívja.

* **Két hiányzó szavazat története.** A főrendiház legközelebbi ülésein nem esekély feltűnést keltett az ellenzék egyik agilis tagjának, ifju gróf Széchenyi Imrének távolmaradása. Viszont a kormánypárt sem tudta megmagyarázni, hogy Korányi Frigyes egyetemi tanár, a nemrég kinevezett főrendiházi tag miért maradt el a szavazásokról. Min most értesülünk, a két főrend abszenciája összefüggésben áll egymással, a mennyiben közös meg egyezésre maradtak el a tárgyalásokról. Ifju gróf Széchenyi Imrének nagybátyja, idősebb gróf Széchenyi Imre ugyanis súlyos betegon fekvő nejehez hívta Korányit, ki azonban semmiesetre sem akart a főrendiházi tárgyalások idejére eltávozni a fővárosból.

— Okvetlenül szavaznom kell a javaslatok mellett, — mondta a tanár a grófnak.

— De ha én szerzek egy biztos ellenzéki szavazót, a ki ellenszólásul távol marad az ülésekről, elfogadja ön meghívásomat?

— Akkor emegyek; — válaszolt Korányi.

Idősb gróf Széchenyi Imre csakugyan megszerzte a biztos ellenzéki szavazót unokaöcse sze-

mélyében, a ki nem is vett részt a főrendiház tárgyalásain. Korányi pedig elutazott a gróf birtokára, hogy ott gyógykezelje a beteg grófnőt.

* **Békát dugtak a szájába.** Pozsonyból írják: Az ifjusági helyen a főgimnázium növendékei tornáztak, a mikor egyik 16 éves fiú békát fogott s azzal a kisebb tanulókat ijeszgette. A tízéves Orbók Lóránd, Orbók Mór tanár fia bátran nézte a varangyos állatot. Ekkor az ijesztgető ifju lefogta a kis Orbókat s a békát a szájába gyömöszölte. Az otromba tréfának azonban rémes következménye lett. A kis Orbók Lóránd az undortól elájult, eszméletlenül vitték haza, a hol tifuzos lázba esett. A főgimnázium tanári kara a rossz tréfájú suhanczot kizárta az iskolából.

* **Gimnáziumi dalárda a májusi ájtatosságon.** Ma este fél 7 órakor a várad-olaszi plébánia templomban tartandó májusi ájtatosságon a premontrei főgimnázium vegyes ének-kara két szép régi Mária dalt ad elő. »Salve regina« és »Szeretlek szép Szűz Mária« kezdettel, Smetka Ödön tanár vezetése alatt, Felhívjuk az ájtatos közönség figyelmét reá, mert ez lesz a gymnasiumi ének-karnak ez évi utolsó nyilvános szereplése.

* **Karsay szuperintendens lemondása.** Karsay Sándor, a dunántúli ágostai evangélikus egyházkerület agg főpásztora — mint a »Győri Napló« írja — legközelebb lemondani készül püspöki méltóságáról és az ezzel járó fáradságokat nyugalmas napokkal kívánja felcserélni. A főpásztort emez elhatározásra az erős köteletségérzet bírta, melynek agg kora miatt nem tud megfelelni.

* **Tüzek Székelyhidon.** Levelezőnk írja: Székelyhidon f. hó 16-án reggel 2 órakor özv. Imre Józsefné háza a Kágyai-utcán leégett. Hogy a tűz — a jelentékeu szél és a szomszéd épületek közelsége daczára — tovább nem terjedt, csak éber tűzoltóink gyors és erélyes fellépésének s azon körülménynek is köszönhető, hogy a szomszéd épületek két oldalon cseréppel fődöttek. A veres kakas déltájban újra megveregette szárnyait. Délelőtt 11 órakor ugyanis újra tűz ütött ki a Vecser-utcában. Egy szegény özvegy asszonynak a háza égett le egy melléképülettel. Óriási szél dühöngött. Hogy nagyobb mérvet nem öltött a veszély, annak tulajdonítható, hogy utcaszegleti épület lévén — a tulsó oldalon magasra nőtt akáczfák felfogták az átesapó lángokat.

* **Az állami kötelező tüzbiztosítás tárgyában törvény alkotását kéri Vasvármegyének a képviselőház elé terjesztett főlirata.** Óriási összegekre megy a veszteség, — ugymond ez a figyelemreméltó fölterjesztés, — mely az évenként tömegesen előforduló tüzkárok folytán a társadalom majdnem minden osztályát éri. A mostani biztosítások előnyeit a magas biztosítási díjak miatt csak a vagyonosabb osztály élvezi s a biztosítás sem nyújt rendszerint teljes kárpótlást a tényleges károkkal szemben. Akként lenne tehát rendezendő a biztosítási ügy, hogy olesó díjak mellett mindenkire nézve egyformán áldásthozó legyen, ezt pedig csakis az állam valósíthatja meg a kötelező kárbiztosítás behozatalával. Az államnak, ugymond a főlirat, nincs szüksége külön hivatalnoksereg alkalmazására, mint a biztosítással foglalkozó társaságoknak s míg az utóbbiaknál befolyó összegek nagy részét az igazgatási, kezelési költségek s a dus osztalékok emészti föl, az állam e nagymérvű megtakarításokat a biztosítottak javára számíthatná, a díjak legkisebb mértékének megállapításával. S az országszerte befolyó kis díjtételek is oly mérvben szaporítanak az állam jövedelmeit, hogy azokban nem csak a biztosító társaságok megszűnt adója folytán elmaradó haszon, hanem egyéb közczélokra szükséges összegek is bő fedezetet találnának.

* **Gyógyszerészek és állatorvosok katonai szolgálata.** A honvédelmi miniszter megküldötte tegnap a törvényhatóságoknak azon új

szolgálati szabályzatot, mely a gyógyszerészek és állatorvosok egy éves önkéntesi katonáskodására vonatkozik. Térészüke miatt ezuttal csak említést tettünk róla, azonban alkalmmal majd közzétesszük teljes szövegében.

* **Esküvő.** Reszl Ede nagy-szalontai mű-órás ma délután 4 órakor esküszik örök hűséget az újvárosi gör. kath. templomban. Özv. Bandics Györgyné kedves leányának Annának.

* **Családi titok.**
— Micsike, mit tudsz te az orkideák családjáról?
— Kérem, tanár ur, a mama határozottan megtiltotta, hogy mások családi titkait kifecseggem!

* **A jogügyi bizottság ülése.** A városi jogügyi szakbizottság ma délután 4 órakor szokott helyen Dus László elnökle alatt ülést tart, melyre felhívjuk a bizottsági tagok figyelmét.

* **Szemle a Hunyady-malomban.** Említettük hogy a szomszédok arról panaszkodtak, a nagyváradai Hunyadi-malom ellen, miszerint a kéményből nagymennyiségű szikra és korom száll alá a házuk tetejére. Tegnap tartották meg a szemlét. Kollmann rendőrbiztos mint hatósági kiküldött, Sipos Orbán, mint a részvénytársaság képviselője és a panaszos szomszédok valamint a városi főmérnök: Busch Dávid jelenlétében. Az eredmény az volt, hogy a panasz alaptalannak bizonyult, mert a negyven öles kéményből nemcsak hogy a szikra nem hull, de még a gépszerkezet is olyan, hogy füstemésztővel van ellátva. Mindamellert azt határozták, hogy a felek jogositva lesznek a jövőben tapasztalando szikra hullás esetén azonnal telefon utján a rendőrséghez fordulni. A rendőrség addig függőben tartja a határozathozatalt.

* **Halál a róka lyukban.** Kautek Béla, a nyirpusztai erdő főerdésze szomorú véget ért a napokban rókavadászat közben, Kautek kiváló vadász hírében állott Keeskeménben és leginkább rókára szerett vadászni. Több mint negyven pompás rókabőrt mutogatott ismerőseinek, mint ügyességének bizonyítékait. Legutóbb ismét kiment vadászatra s a mikor egy felhajtott anyarókat leterített, bebujt a domb oldalán fekvő rókaoduba, hogy a fiókrókat is megkeríthesse. Alig tünt el azonban a lyukban, a domb oldala egyszerre beszakadt és maga alá temette Kauteköt. Mire kiásták a ráomlott föld alól halva volt.

* **Pénztárvizsgálat.** Szunyogh Péter alispán, Tóth Dezső főügyész és Miskolczy Árpád főszámvevő tegnap délelőtt megvizsgálták a vármegye házipénztárát. — A vizsgálat után Szunyogh Péter alispán teljes megelégedését fejezte ki Cziffra Gerő főpénztárnoknak.

* **A nyomor embere.** A rendőrök tegnap egy rongyos atyafit kísérték be a kihágási bíró elé, aki csaknem teljesen az elzúlésnek indult. Munka nélkül kóborolt néhány nap óta a városban.

Kihallgatásakor azt kérdé a kihágási bíró az amiczétől.
Hol a lakása?
Nagyot bámul az idegen a szokatlan a kérdésre.
— No feleljen már — rivalt rá ismét.
— Hát könyörgöm aláson a város ligetben.
— És hol tartja a ruháját?
— A temetőben.

* **APRÓ HIREK.** — **Tűz Dobresten.** A dobrestei faiparvállalat gépházában tűz támadt és daczára a gyors intézkedéseknek az épület teljesen leégett. A villanytelep is tönkrement és a gép megromgálódott. A kár mintegy tizenötezer forint, mely azonban biztosítva volt. — **Aradmegye vendégei.**

József Ágost kir. főherceget — mint kisjendői levelezőnk írja, e hó végén két heti tartózkodásra Kisjenőre várják. József kir. főherceg a pünkösdi ünnepeket szintén Kisjenőn szándékozik tölteni. Fogadtatására már is nagyobb előkészületeket tesznek. — **Földregés Fiumében.** Hajnalban négy óra 20 perczkor öt másodperczig tarló földregés volt. Reggel felé esőzés állt be és a hőmérséklet 25 fokról kilencz fokra szállt alá. Monte-Magiolen havazott is. — **A legujabb rózsá.** Londonban, mint onnan írják — egy új rózsafajtát bámulnak most az emberek. Az új rózsá neve Crimson Rambler és Japánból származik, a hol már évek óta ismeretes. A pompás új rózsá egy nyár alatt 15—20 láb magasságra megnő. Levele halványzöld, a mi meglepő háttere a virág buja piros színének.

x **Felhívjuk** olvasóink figyelmét a lapunk hirdetési rovatában közölt, »Szent-László (Püspök) fürdő« megnyitására vonatkozólag, mely folyó hó 19-én lesz, a nagyszalontai állandó fürdői-zenekar Tinka Károly karvezető közreműködésével.

Vonatok érkezési és indulási ideje 1895. május 1-től.

Érkezik:	Indul:
Budapestről 2-12, 7-08, 1-48, 7-15, 3-42.	Budapest felé 2-26, 8-43, 11-04, 11-32, 2-22.
Kolozsvárról 2-19, 10-44, 11-17, 8-00, 8-38.	Kolozsvár felé 2-20, 7-15, 2-06, 3-58, 12-05.
Szegedről 8-30, 9-32, 5-30.	Szeged felé 4-25, 7-30, 10-20.
Aradról 9-32.	Arad felé 4-25.
Vaskóh-Belényesről 11-05, 9-09.	Belényes-Vaskóh felé 4-25, 1-48.
Gyoma-Kótról 10-05, 8-00.	Kót-Gyoma felé 6-55, 1-40.
Érmihályfalváról 8-10, 9-14.	Érmihályfalva felé 6-45, 4-35.
Szent-László és Félix fürdőből 8-15*, 10-10, 3-37*, 6-20, 8-55, 10-54*.	Szent-László és Félix fürdőbe 6-40*, 8-39, 2-05*, 4-45, 7-20, 9-19*.

A fekete számok az éjjeli időt jelentik.
A *-gal jelölt vonatok csak vasár- és ünnepnapokon közlekednek.

TANÜGY.

Fölhívás és kérelem.

Az újabb idők egyik örvendetes jelensége, hogy a katolikus nőnevelés a fáradhatatlan és szakképzett szerzetesnők vezetése alatt létesült polgári- és felsőbb leányiskolákban szépen föllendült. Sajnos azonban, hogy az ezen iskolákat szolgáló olvasó- és történeti kézikönyvek teljesen hiányzanak, a miért is minden katolikus jellegű iskolában, a katolikus nevelő oktatásra teljesen alkalmatlan tankönyveket kénytelenek használni.

Ezen iskolák vezetői és elöljárói közül többen ismételtlen fölcsólitottak e miatt bennünket, hogy ezen égető szüksegen segítendők, irjunk ezen foku iskolák számára határozottan katolikus jellegű tankönyveket. Engedtünk tehát ezen ismételt fölcsólitásnak, s »Katholikus polgári és felsőbb leányiskolai tankönyvek tára« czim alatt megindítottuk az ezen czélt szolgáló tankönyv-sorozatot. Minthogy pedig az iskola tankönyvei között az olvasókönyv az, a melyben legtöbb tantárgy van képviselve, de jól megválasztott anyagával a nevelő oktatás legalkalmasabb eszközei közé is tartozik, legelsőbben ezeket rendeztük sajtó alá. *Olvasókönyveink I. és II. kötete a polgári- és felsőbb leányiskolák I. és II. osztályai számára még május hóban elhagyja a sajtót, a III-ik kötet pedig ezen iskolák III-ik osztálya számára a nyári nagy szünidő folyamán fog megjelenni. Mindeniket fölterjesztjük a Szent-István-Társulathoz jóváhagyás czéljából.*

Olvasókönyveink megírásánál főleg a következőkre ügyeltünk:

1-szor hogy azok minden részökben határozottan keresztény katolikus jellegűek legyenek;

2-szor, hogy bennök a magyar nemzeti szempont sehol szem elől tévesztve ne legyen;

3-szor, hogy e kettős czél mellett olvasmányaink egyenként és összesen a leányok eszmekörének gazdagítására és kedélyvilágának fejlődésére és nemesítésére hassanak.

Végül gondosan ügyeltünk arra is, hogy olvasókönyveink a kath. polgári- és felsőbb leányiskolák számára újabb elkészült hivatatos tanterv minden követelményének megfelelőjenek.

Olvasókönyveink leányoknak lévén szánya, kiállításuk csinoságára is sulyt fektettünk. Kia

dónk **Lampel Róbert** (Wodianer F. és fiai) es. és kir. udvari könyvkereskedő cég Budapestén, minden lehető alkövet, hogy külső kiállításuk czél-szerűség mellett lehetőleg tetszetős, sőt diszes is legyen. A szöveget számos sikerült kép is díszíti, a melyek vallásos, mivelődéstörténelmi, föld- és néprajzi tárgyak.

Olvasókönyveink szerkesztésében több fővárosi és vidéki jeles papi író és paedagógus is támogatott bennünket, a kik, különösen a hitélet erősítését czélzó olvasmányok között több eredeti munkával gazdagították e könyvek tartalmát.

A nyári nagy szünet folyamán bocsátjuk még közre tankönyv sorozatunk 4-ik kötetét is: **Magyarország történelmének**. Ugyanazok a szempontok voltak e mű megírásánál is mérvadók, a melyeket olvasókönyveinknél követtünk. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy e történelmi tankönyvünkben a mivelődéstörténelmi és az alkotmány kifejlődésére vonatkozó mozzanatokat különösen méltattuk.

A IV. osztály számára készülő irodalomtörténet és olvasókönyv, ugy szintén a világtörténelem rövid idő alatt fogják e most megjelenő köteteket követni.

Mindezek alapján a legmélyebb tisztelettel kérjük a főtisztelendő fejedelmeket és főnököket, a kiknek vezetése alatt polgári-, vagy felsőbb leányiskola-, vagy ezeknek megfelelő más leányiskola áll, — ugy szintén az e nemű iskolák m. t. igazgatóit, vezetőit, tanárait és tanítónőit, hogy olvasókönyveinket, a melyek különösen a katolikus nőképzés szolgálatában állanak, már a jövő 1895—1896-ik tanév tankönyvjegyzékébe felvenni kegyeskedjenek.

Budapesten, Mária-hava.

Ember Károly,

Hortobágyi Antal,

szekesfővárosi tanár.

az „Angolkisasszonyok” vezetése alatt álló kir. katolikus tanítóképző intézet képzőtanára, a Szent-István-Társulat tudományos és irodalmi osztályának tagja.

IRODALOM.

— **Bodnár Gáspár ifjusági iratai.** Elbeszélések. Megjelent Szatmáron, Morvai Jánosnál, 1895. Szerző sajátja. Tartalma: A virágáros kis leány. Ész és kéz. A kik az istenről megfélemedtek. A megtalált gyermek. Hol az őrangyal? A felfordított tányér. A hálás fiu. Az irgalmas nővér. A kis Jézuska nem halt meg. Az édes anya imádságos könyve. A torony-őr. Valódi élvezettel olvastuk a distingvált, kedves, vonzó kis elbeszéléseket, melyek az ifjuságnak igazán épülésére szolgálhatnak. Az igen csinos kiállítású, kemény kötésű munkának ára csak egy korona. Legmelegebben ajánljuk az illetékes körök s a nagy közönség figyelmébe. Különösen alkalmas vizsgai ajándékul.

— **»Kárpáti Lapok.«** Ezzel a címmel Ungváron folyó május hó 12-én új, egyházi, tanügyi és társadalmi hetilap indult meg. Szerkesztője Romanez Aladár, központi munkatársai Zsettvay Emil és Antalóczy Péter. A kibocsátott mutatványszám jó kiállításban, ügyes szerkesztésre vall. Előfizetési ára egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. A legnagyobb örömmel üdvözljük az új katolikus lapot.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Szombaton: *Otthon*, szímmű.

Vasárnap: Délután: *Csokon szerzett völegény*, este: *A csikós* népszínmű.

„Az eltévedt báránka.”

— Május 17. —

Talán a kellemetlen idő, vagy a darab kétes híre oka annak a csekély érdeklődésnek a mely a tegnapi előadásban nyilvánult. Tényleg e bohózatnak keresztelt »bujosdi« játék, — mert az egész nem egyéb, — nem is érdemel többet.

Semmi olyas nincs benne a mi groleque voltánál és szövevényes cselekményénél fogva nagyobb hatást érhetett volna el. Minden szellemet nélkülözvén, nem érdemli meg, hogy színházunk reportoirján továbbra is megmaradjon.

Erdei Rózsa szerepe tehetségének megfelelő volt és aránylag ügyes alakítást nyújtott; ámbár inkább fiatalágával és kellemes megjelenésével aratott sikert. Különben játéka is dicsőre méltó; ügyes kis bakfis volt az iskolából kilépő kis leánynak, a kinek már ideálja is van és akit ismeretlen férfihoz kényszerítenek nőül, — hü képe volt.

Bár egyes jelenetek színezésénél kissé ingadozott és némi gyakorlatlanságot árult el, még is kimondhatjuk, hogy a naiva szerepekre meglehetősen tehetsége van.

Énekéről már kevesebb jót mondhatunk; hangja ugyan eléggé tiszta, azonban csekély terjedelmű és a magasabb helyeken nem egészen megfelelő és ez énekszámainál játékára is hátrányos befolyást gyakorol.

Egyetlen jó szerep még a Főriss Pistáé volt (Prosper) és ezen szerepében Főriss valóban egész tökéletességet ért el. Egyedül neki tulajdonítható, hogy a közönségben némi derűtség uralkodott. Kiváló dicsőre méltó érdemmel továbbá Deli Emma (Pelázi) ki az urnőjét kereső és »faragatlan, de jó« mondhatni szókimondó cselédet a legnagyobb könnyedséggel játszotta.

Balassa (Pomrol) véleményünk szerint szerepét nem eléggé jól fogta fel, amennyiben a csábító és mulatni szerető aglegényt kevés természetességgel adta.

A többi szereplők többé kevésbé megfelelően játszottak.

A mai előadás. Sudermann Harmannak, a világhírű német drámaírónak nagyhatású színműve az »Otthon« kerül ma színpadra. Az érdekes darab iránt — melynek tavalyi előadása még jó emlékekben van a közönségnek — már eddig is igen élénk érdeklődés nyilvánul.

A főszerepeket Angyal Ika, Novák I., Bácsné, Rónaszékiné, Gál, Benedek, Balassa és Tompa fogják játszani.

„A csikós.” Holnap Szigligeti Ede egyik legkiválóbb alkotását, a magyar népszínműirodalom legjelesebb termékét: »A csikóst« adják elő.

REGENY-CSARNOK.

Az apai vér.

Regény.

Írta: **Edhor J.**

(41)

Fordította: **Veress Zsigmond.**

(Folytatás és vége.)

A szobában elhaltak a nap utolsó sugarai is és a temető fala mögött tüntek el, a melynek árnyékában Alojzia magános sirja feküdt. A madárcsók hangosan csicseregtek az orgonafa ágain.

Az öreg harangozó fődellen fővel állt a harang lábánál és remegő kezével egy kövér könnyeseppet morzsolt szét, mely gyöngye szeméit elhomályosította.

Aztán lelkesült erővel huzta meg az esti harangot, melynek hosszan hangzó és csöndesen csengő tiszta hangja a távoli messzeségben hangzott el.

Eelix csodálatosan szép szeméit, melyek nem törhettek meg, a tiszta kék égre emelte és nehezen fölshajtvá utoljára susogá:

— Alojzia hív . . . János bátyám . . . János bátyám . . .

Ezek Felix utolsó szavai voltak.

Szeméi, e gyönyörű szép csillagok lezáródtak, ajkain a halálban is megmaradt a csendes mosoly, az öreg pap kezét még szorosán tartotta, de lelke egy felsőbb körbe szállott, a melynek ajtaját csak a jó halál nyitja meg.

* * *

Virágillattól telt nyári est terült el a falu gazdag virányai fölött. Előkelő fiatal pár lépdegél csendesén a magános falusi temetőben és két gazdagon földiszitett sírhalomhoz közelített, a melyek a temető, virágillattal elárasztott, egyik szögletében voltak. Mélyen meggömbülve térdelt az őz pap, szent áhitattal az egyikre ráborulva. Ezüst fehér fejét az értékes márvány keresztnek támasztá, a melyen csak

e két aranyba vésett szó volt látható: »Halden Felix.« Fölfutó és örökzöld folyta körül a két sirt. Alul fehér gyöngyvirágok dugták ki szerény fejcskéiket a dus virágberékből.

— Ne zavarjuk a jó öregot, Ella! Később vissza térhetünk. Törszurás volna szívembe, ha engem látna, szeretett fogadott fia halálának okozóját.

— A mint te akarod, kedves Gisbert. Ugy szeretnék a sirról egy virágocskát szakítani.

A lelkész az idegen hangot háta mögött körülbelől meghallotta, bevégezte imáját, föl-emelkedett térdeiről s szerényen üdvözölte a feléje közeledő párt.

— Jó estvét, főtisztelendő ur! — üdvözli Nordenlicht báró barátságosan, de még mindig vonakodva.

A pap a kereszthez támaszkodott. Rögtön megismerte a látogatókat.

— Isten áldja báró ur és önt fiatal menyasszony! — mondá barátságosan.

— Szabad egy, csak egy kis virágot szakítanom a sirról? — kérde a fiatal nő remegő hangon.

— Az ön számára szívesen török egyet, — válaszolta a pap az izgatottságban lévő nőnek.

— Boesásson meg, bárónó, de Felix nyugalom helyéhez nyulni, idegen kéznek nem szabad, — mondá boesátnakérem.

Ella szemében könnyek jelentek meg.

— Remélem, hogy méltó leszek majd, hogy a sirt érintsem.

— Arra nem, gyermekem, — felelt a pap szilárdan. — Felix utolsó kívánsága volt, hogy a szeretet jelét csak én tartsam fönn, s azt teljesítem is. Kérni fogom az Istent, hogy önnök bárónó és önnök is báró ur nyújtson e szavakért gazdag áldást.

Nemsokára e jelenet után csendes est terült el a temetőn. Egy levélke sem mozdult, csak a madárcsók csicseregtek a sűrű lombokban, esti dalukat; a fecskék a nyitott templom ablakon ki, s be röpködtek, s a fehér márvány kereszt üdvözöleg látszott bőlintani az esti homályban a kis paplak felé.

TÁVIRATOK.

A válság.

Budapest, május 17. (Saját tud. táv.) Az új külügyminisztert, gr. Coluchovszky Agenort elődjének ajánlatára nevezte ki ő Felsőge. Kálnoky lemondását a király rendkívül kegyteljes hangon tartott kézírata kíséri; egyuttal a Szt-István rend nagy keresztjéhez — melyet a volt külügyminiszter már régebben visel — a gyémánt csillagot is megkapta. Az összes külföldi lapok sajnálkozásukat fejezik ki Kálnoky távozása felett.

Br. Bánffy Bécsben.

Budapest, május 17. (Saját tud. táv.) A magyar miniszterelnök még ma Bécsben időzött. Meglátogatta Goluchovszky gróft, az új külügyminisztert és ma este vissza utazott Budapestre.

Az elkésett távirat.

Budapest, május 17. (Saját tud. táv.) Ma délelőtt a képviselőház ülésének be-rekesztése után érkezett Szilágyi elnökhöz Bánffy távirata, melyben az Ugron interpellációjára adandó válaszát a hétfői ülésre kéri jelezni.

Udvari hírek.

Budapest, május 17. (Saját tud. táv.) Albrecht porosz herceg tegnap este 9 órakor utazott el Bécsből. — Király ő Felsőge ma délelőtt Frigyes Ernő mecklenburg-schwerini herceget fogadta kihallgatáson.

Bécsi vélemény a válságról.

Budapest, május 17. (Saját tud. táv.) Bécsi beavatott körök véleménye, hogy Bánffyra nézve a válság Kálnoky lemondásával **koránt sincs megoldva.**

Zavargások Prágában.

Budapest, május 17. (Saját tud. táv.) Prágában a Szt.-János ünnepélyről, a lövész szigetről visszatérő csehek a rendőrigazgatóság előtt tüntetést rendezett. Néhány ablakot bevertek és a rendőrség által visszaszorítva a német kaszinó előtt újra összeverődtek, hol megújultak a tüntetések. Az őrseg szuronyt szegezve verte szét a tüntetőket.

Égő község.

Budapest, május 17. (Saját tud. táv.) Körtyvélyes községben ma reggel 9 órakor tűz támadt, mely csakhamar az egész falura kiterjedt. A község legnagyobb része lángokban áll.

Az új uralom Bécsben.

Budapest, május 17. (Saját tud. táv.) Az új alpolgármester, Lueger szigorúan föntartja a rendet, úgy az ellenpárttal, mint a saját pártjával szemben.

Halálos ítélet.

Budapest, május 17. (Saját tud. táv.) A múlt évi alsó-erdősi rablógyilkosság tettesét, **Figár Kázmért** a törvényszék **halálra ítélte.** Az ítéletet ma délelőtt olvasta fel az elnök. Vádlott és ügyész fellebbeztek.

A kubai fölkelés.

Budapest, május 17. (Saját tud. táv.) A spanyol kormány ismét 1500 lovast küldött Kuba szigetére.

Bloch és a lengyel klubb.

Budapest, május 18. (Saját tud. táv.) Dr. Cloch rabbi a lengyel klubból ki akar lépni, mivel a Pernersdorfer-féle interpellációt (egy zsidó ügyvédjelölt érdekében) nem engedték meg, hogy aláírja. A lengyel klubb egyébiránt szívesen fogadja a kilépést.

Közgazdaság.

Idegen gabona Magyarországon.

A legutóbbi napokban ismét nagy mérveket ölt a külföldi gabona behozatala Magyarországra. A budapesti gabonatörszén alig mulik nap, hogy szerbiai vagy romániai buza tekintélyes mennyiségben ne kerülne forgalomba. Szerbiai zabból egy teljes hajórakomány érkezett s csakhamar el is kelt 6.55 forint áron elvámolva, úgy hogy tehát a szerbiai zab igen tekintélyes értékben olcsóbb volt mint a bel-földi termény, mely egész 7.05 frtig menő áron kelt el.

A romániai árpa szintén szerepelt a forgalomban, még pedig 6—6.25 frtos áron, tehát 80 krajczárral olcsóbban, mint a magyar árpa. A kukoriczának nagymérvű hanyatlásában szintén része van a külföldi gabonának, a mennyiben egy teljes hajórakomány románial kukoriczát eladásra kínáltak s ez a nagy mennyiség hatást gyakorolt az árakra. A Dunyomasztó hatást gyakorolt az árakra. A Dunán felfelé állandóan igen nagy mennyiségű romániai gabonaszállományok jönnek, kiváltképpen árpa és kukorica Romániából.

Sőt a legutóbbi napokban, mint fumei tudósítónk jelenti, több nagy tengeri hajó érke-

zett oda, mely argentin kukoriczát hozott magyarországi czegek részére. E kukorica ára angol quarteronként háromnegyed penyvel (métermázsánként 25—30 krajczárral) olcsóbb volt mint a hazai kukorica. Az érkezett hajórakományok kirakása javában folyik s a kukoriczát az ország belsejébe fogják szállítani.

Ezek szerint tehát a legjobb uton vagyunk, hogy Magyarország, mely még alig néhány esztendő előtt az első exportállamok egyike volt, most valamennyi külföldi s tengerentuli termelő ország fogyasztópiacza legyen.

A mai kormányzati rendszer egyoldalú kereskedelmi és vámpolitikájával nem hogy a gabonakivitelünkben szerepelt fogyasztópiacokat óvta volna meg a magunk részére, hanem még megnyitotta a mi határainkat is, melyen át a szerbiai, romániai, oroszországi gabonaáraddal együtt most már Amerika gabonája is előzőli országunkat, a legkétségbeesettebb válság felé tolva azt a mezőgazdaságot, melynek amugy is igen nehéz viszonyokkal kell megküzdenie.

A budapesti termény-tözsde forgalma 1895. május 16.

Készárú üzlet. Daczára magasabb külföldi jegyzéseknél malmaink ma csak nehezen fogtak készbuza bevételéhez, mivel a megeredt esőzések az árak hanyatlását helyezik kilátásba.

Idegen buzában nem volt forgalom. Rozs irányzata bágyadt. Az árak 6.30—6.40 forinton jegyeznek.

Árpa irányzata bágyadt, a vevők száma folyton ritkul.

Tengeri irányzata csendes. Zab irányzata változatlan.

Mai hivatalos jegyzések effektív árakban.

B u z a						
F a j	Mínős. súly hektol.	100 kgr. ára		Mínős. súly hektol.	100 kgr. ára	
		frttól	frtig		frttól	frtig
Bánsági	uj 74	—	—	75	—	—
"	uj 76	—	—	77	—	—
"	uj 78	7.30	7.35	79	7.35	7.40
"	uj 80	7.40	7.45	81	7.45	7.50
"	uj 82	7.50	7.55	—	—	—
Tiszavidéki	uj 74	—	—	75	—	—
"	uj 76	—	—	77	—	—
"	uj 78	7.35	7.40	79	7.40	7.45
"	uj 80	7.45	7.50	81	7.50	7.55
"	uj 82	7.55	7.60	—	—	—
Pestvidéki	uj 74	—	—	75	—	—
"	uj 76	—	—	77	—	—
"	uj 78	7.30	7.35	79	7.35	7.40
"	uj 80	7.40	7.45	81	7.45	7.50
"	uj 82	7.50	7.55	—	—	—
Fejérmegyei	uj 74	—	—	75	—	—
"	uj 76	—	—	77	—	—
"	uj 78	7.30	7.35	79	7.35	7.40
"	uj 80	7.40	7.45	81	7.45	7.50
"	uj 82	7.50	7.55	—	—	—
Bácskai	uj 76	—	—	77	—	—
"	uj 78	7.40	7.45	79	7.45	7.50
"	uj 80	7.40	7.45	81	7.45	7.50
"	uj 82	7.50	7.55	—	—	—
Román	uj 74	—	—	75	—	—
"	uj 76	—	—	77	—	—
"	uj 78	—	—	79	—	—
"	uj 80	—	—	81	—	—
Szerb	uj 74	—	—	75	—	—
"	uj 76	—	—	77	—	—
"	uj 78	—	—	79	—	—
"	uj 80	—	—	81	—	—
Bolgá	uj 74	—	—	75	—	—
"	uj 76	—	—	77	—	—
"	uj 78	—	—	79	—	—

II. Határ idő üzlet. Vidékről esőzéseket jeleztek, minek folytán piacunkon élénkebb realizációkdy keletkezett. A nap folyamában azonban a vevők száma megszaporodott és Berlin is 2 márknyi áremelkedést jelezvén, az irányzat csakhamar szűzárabb jellegűt öltött és az árak buzában és rozsbán 4—5 kral, tengeriben 6—8 kral, zabban 2—3 kral javultak. Előfordult kötések: buza tavaszra 7.45—7.53 frt, buza május—júniusra 7.36—7.37 frt, rozs tavaszra 6.60—6.66 frt, tengeri máj.—jun. 6.93—6.98 frt, zab tavaszra 7.22—7.26 forint, szept. okt. 6.14—6.17 frt káposzta-repce augusztus—szeptemberre 11.50—11.60 forint.

Sertés-üzlet.

Köbánya, május 16. Készlet: 145.813 drb. Urasági öreg kövér I. rendű: 45½—46 kr.; közép: 44—45½ kr.; süldő kövér: 47—48 kr.; sovány: 45—46 kr.; román: —; Szerb kövér 46—46½ kr.; könnyű 44½, 45½ kr. A hizott sertés üzlet irányzata: Lanya.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktörszén: 1895. május 17-én.

Magyar aranyjárdék 4%	—	—	—	123.—
Magyar koronajárdék	—	—	—	99.—
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4½%	—	—	—	126.50
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2½%	—	—	—	103.50
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—	—	—	125.—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	—	—	—	98.50
Magyar nyerevény sorsjegy-kölcsön	—	—	—	101.—
Italmérsi jog megváltási kötvény	—	—	—	98.25
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	—	—	—	160.—
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy kölcsön	—	—	—	149.50
Osztrák járdék papirban	—	—	—	101.25
Osztrák járdék ezüstben	—	—	—	101.25
Osztrák járdék aranyban	—	—	—	123.50
Osztrák korona járdék	—	—	—	101.50
1860. osztr. államsorsjegyek	—	—	—	157.—

Osztrák-magyar bankrészvény	—	—	—	1075.—
Magyar hitelbank részvény	—	—	—	461.½
Osztrák hitelintézet részvény	—	—	—	400.40
Osztrák-magyar államvasuti részvény	—	—	—	431.—
20 frankos arany (Napoleon d'or)	—	—	—	966.—
Német birodalmi márka	—	—	—	59.60
London vista	—	—	—	122.—
Paris vista	—	—	—	48.40
20 márkás arany	—	—	—	11.92

SZINKÖR NAGYVÁRADON.

Nagy bérlet 17-ik szám. I. Kis bérlet 1-7-ik szám. Páratlan. Páratlan.

Szombaton, 1895. május hó 18-án

O T T H O N.

Dráma 4 felvonásban. Irta: Sudermann Herman. Fordította: Márkus Miksa.

S Z E M É L Y E K:

Schwartz, nyugalmazott alezredes — Gál Gyula
 Magda, első háznságbeti leányai — Angyal Ilka
 Mariska, — — — — — Novák Irén
 Augustza, második neje — — — — — Tolnainé
 Wendlovsky Francziska, Augustza testvére — — — — — Rónaszékiné
 Wendlovsky Miksa, hadnagy — — — — — Tompa Kálmán
 Hafterdink, telkész — — — — — Balassa Jenő
 Dr. Keller, kormánytanácsos — — — — — Benedek Gyula
 Beckmann, nyugalmazott tanár — — — — — Szendrei Mihály
 Klebs, nyugalmazott tábornok — — — — — Csatár Győző
 Klebsné, neje — — — — — Szabó Lászlóné

Kezdeté fél 8 órakor.

Holnap, vasárnap, május hó 19-én, két előadás: Délután fél 4 órakor, leszállított helyárrakkal, bérlet-szünetben

Csókon szerzett vőlegény.

Énekes bohózat.

Este fél 8 órakor, rendes helyárrakkal, bérletfolyamban

A C S I K Ó S.

Népszimű.

Szent-László (Püspök)-fürdő vendéglő megnyitása.

Van szerencsém a n. é. közönség sz. tudomására hozni, hogy a „Szent-László” gyógyfürdő vendéglőjét **t. év május 19-én, vasárnap, a „nagy-szalontai állandó fürdői-zenekar”** Tinka Károly karvezető közreműködésével

megnyitom.

Ez alkalommal bátor vagyok a n. é. közönség becses figyelmét felhívni a jelen kor igényeinek teljesen megfelelőleg ujonan épített **társas-, család-, kád- és mór-fürdőinkre**, a melyek a **Lőrincz fürdő 33½ R. foku Artézi kutjából** tápláltak, **társas női „Erzsébet.” s uri „István” fürdők**, a melyeknek kristály tiszta 31 R. fokos természetes melegvíze s ezek gyönyörű, kényelmes, s világos pihenő terme, valamint a tetszés és orvosi rendelet szerinti hőfok szerint szabályozható nagy kényelemmel újból berendezett, **„tiz család fürdő”** s a kettős medencével ellátott **3. Mór fürdők**, s az ezeket összekötő léghuzammentes világos folyosói teljesen készen várja a n. é. fürdőző közönséget.

Étteremben a legjobb és legizletesebb ételek, tisztán kezelt hegyi borok naponta frissen csapolt kettős márcziusi sör, mérsékelt árak, előékeny és pontos kiszolgálattal mellett kaphatók.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam

Kiváló tisztelettel
DEMETROVITS MIKLÓS
 vendéglős.

